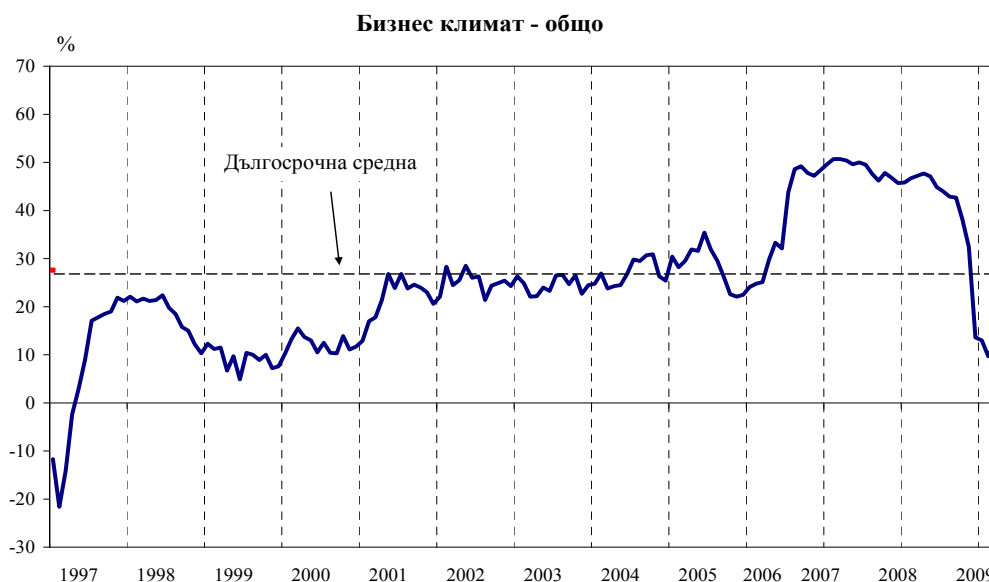

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА

БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ^{1,2}, МАРТ 2009 ГОДИНА

През март 2009 г. **общият показател на бизнес климата**³ отбелязва повишение с 2.8 пункта в сравнение с февруари 2009 г. след отчетените понижения през последните няколко месеца. С изключение на промишлеността, където се отчита понижение, във всички останали отрасли - строителство, търговия на дребно и услуги, се регистрират относително по-добри оценки на бизнес климата.

Промишленост. През март 2009 г. съставният показател “бизнес климат в промишлеността” продължава да спада вече пети месец, като губи 2.1 пункта от февруарското си равнище. Нараства дялът на предприемачите с негативно мнение за настоящото и за очакваното бизнес състояние на предприятията.

Анкетата през март показва, че производствената активност продължава да се свива, като очакванията на мениджърите за следващите три месеца са в същата посока. През последния месец продължава да се влошава и осигуреността на производството с поръчки както от страната, така и за износ. Несигурната икономическа среда и ограниченият вътрешен и външен пазар остават главните фактори, затрудняващи дейността на промишлените предприятия през март, като свързаните с тях проблеми нарастват в сравнение с февруари. По-силно отражение има и факторът “слабости в икономическото законодателство”, а всяко пето предприятие изпитва финансови затруднения.

Относно продажните цени за първи път през март предприятията, които предвиждат намаление на цените, са повече от тези, които считат, че цените им ще се повишат през следващите месеци, в резултат на което балансовият показател е отрицателен (- 3.7%).

Строителство. Стопанската конюнктура в строителството през март показва позитивна промяна. Съставният показател “бизнес климат” се покачва с 4.3 пункта спрямо предходния месец поради по-добрите оценки на мениджърите за настоящото бизнес състояние на предприятията и по-оптимистичните им очаквания за шест месеца напред. За последния месец осигуреността на производството с поръчки е подобрена, като прогнозите на строителните предприемачи за строителната дейност през следващите

три месеца също са в положителна посока. Последната анкета отчита известно намаление на броя на клиентите със закъснения в плащанията.

Строителните мениджъри продължават да посочват несигурната икономическа среда и финансовите проблеми като основни затруднения в дейността на предприятията.

За четвърти пореден месец предприемачите, очакващи намаление на цените, преобладават над тези с намерения за тяхното увеличение.

Търговия на дребно. Съставният показател “бизнес климат в търговията на дребно” се покачва със 7.9 пункта в сравнение с февруари, което се дължи на повишения оптимизъм на търговците на дребно по отношение на очакваното бизнес състояние на предприятията през следващите шест месеца. Според данни от бизнес анкетата обемът на продажбите през последните месеци се е понижил значително, но очакванията за следващите три месеца са той да не продължава да спада. Същевременно очакванията за нивото на поръчките към доставчиците през следващите три месеца са по-благоприятни.

По отношение на факторите, които са пречка за дейността в търговията на дребно, несигурната икономическа среда е посочена на първо място, следвана от недостатъчното търсене и конкуренцията в бранша.

Във връзка с продажните цени в търговията на дребно очакванията на мениджърите са те да останат непроменени.

Услуги⁴. През март показателят “бизнес климат в сектора на услугите” се покачва с 5.8 пункта над равнището от февруари, когато беше регистрирана най-ниската стойност от началото на изследването в този сектор⁵. Наблюдава се известно намаление на песимизма в мненията на мениджърите за настоящото и за очакваното бизнес състояние на предприятията през следващите шест месеца. Според тях търсенето на услуги продължава да намалява, но прогнозите за следващите три месеца са в посока на повишаване. По отношение на персонала предприятията съобщават, че са го намалили и очакват бъдещо намаление на заетите и през следващите месеци.

Несигурната икономическа среда засилва негативното си въздействие през март и е на първо място сред факторите, затрудняващи дейността на предприятията, а конкуренцията в бранша е вторият по значение проблем за тях.

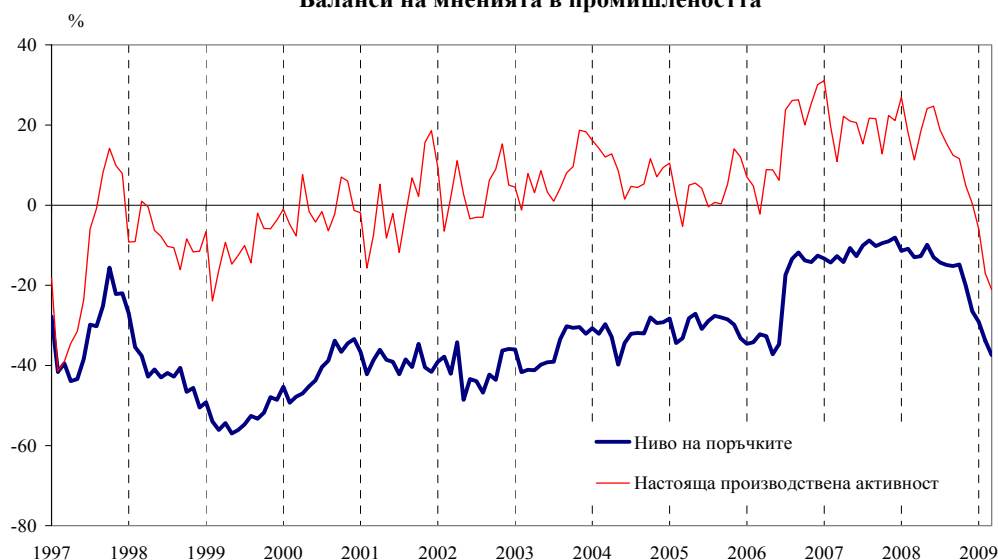
През март балансът на очакванията за цените в сектора на услугите остава в отрицателната зона, т.е. тези, които очакват намаление на цените, са повече от тези с нагласи за увеличение.

ПРОМИШЛЕНОСТ

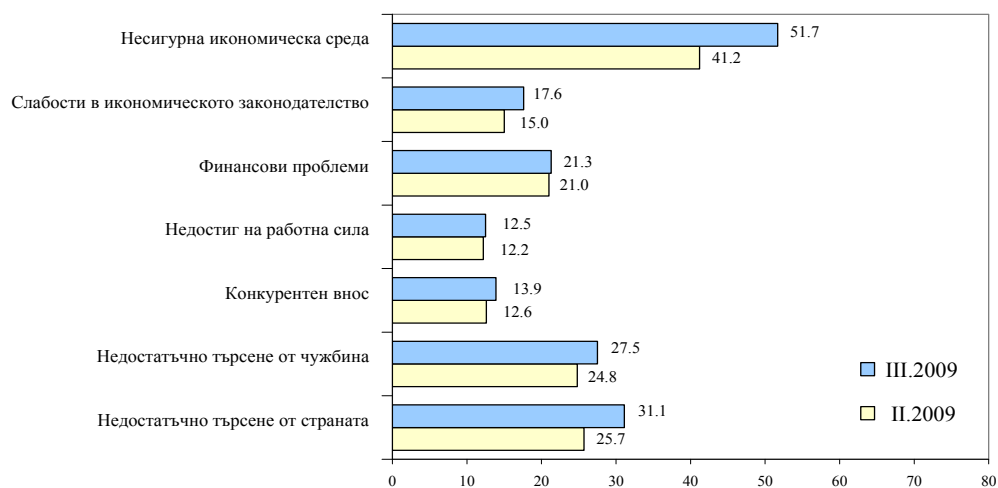
Бизнес климат в промишлеността

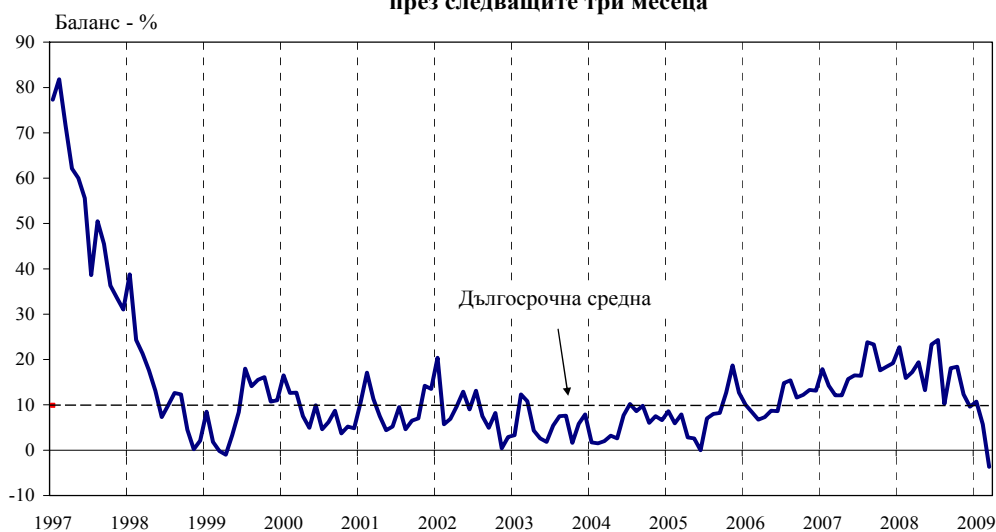
Баланси на мненията в промишлеността

Затруднения в производствената дейност в промишлеността (Относителен дял от предприятията - %)

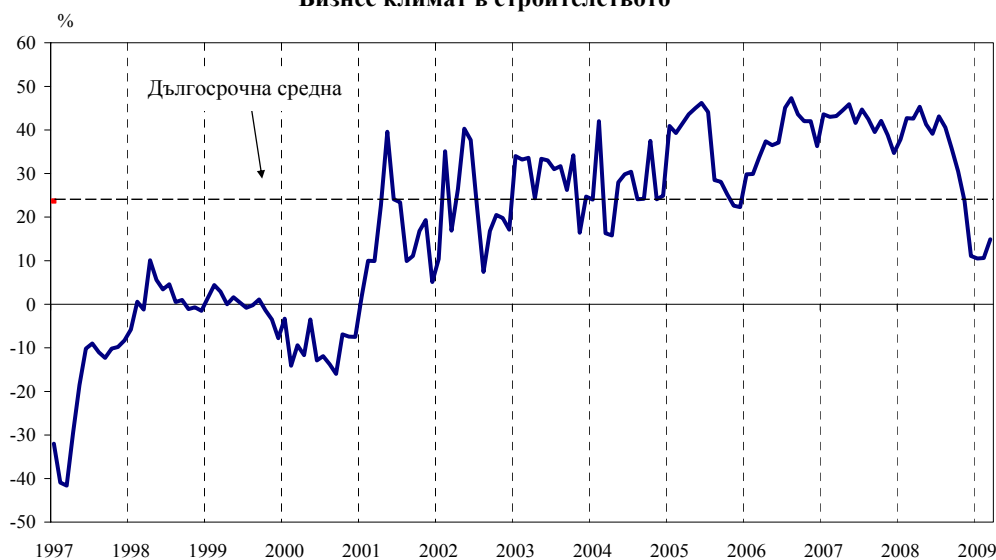

Очаквания за продажните цени в промишлеността през следващите три месеца

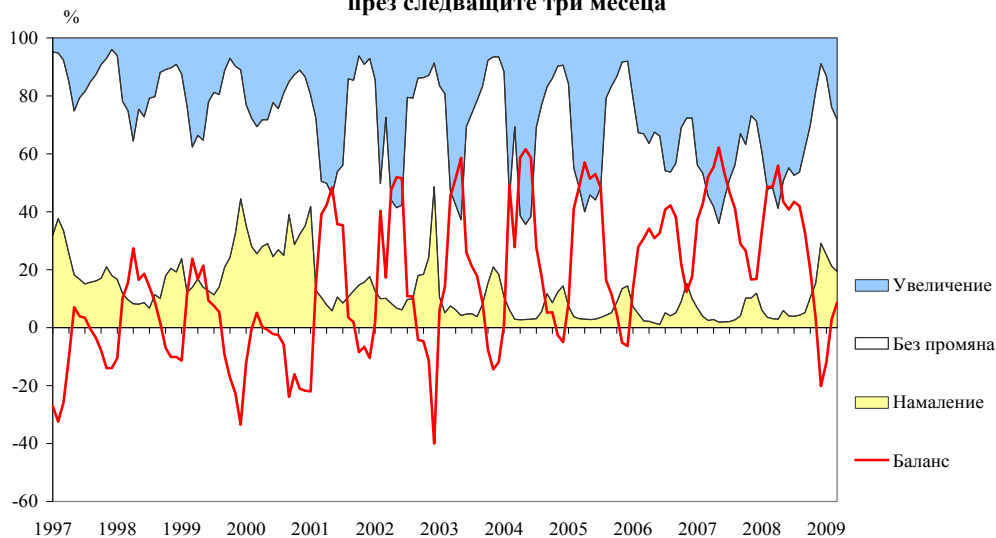

СТРОИТЕЛСТВО

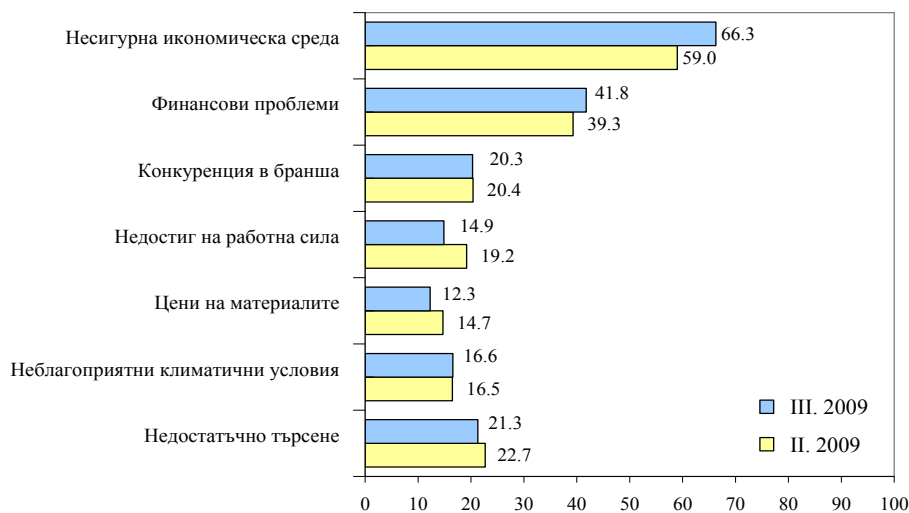
Бизнес климат в строителството

Очаквана строителна активност през следващите три месеца

Затруднения в строителната дейност (Относителен дял от предприятията - %)

Очаквания за продажните цени в строителството през следващите три месеца

ТЪРГОВИЯ НА ДРЕБНО

Бизнес климат в търговията на дребно

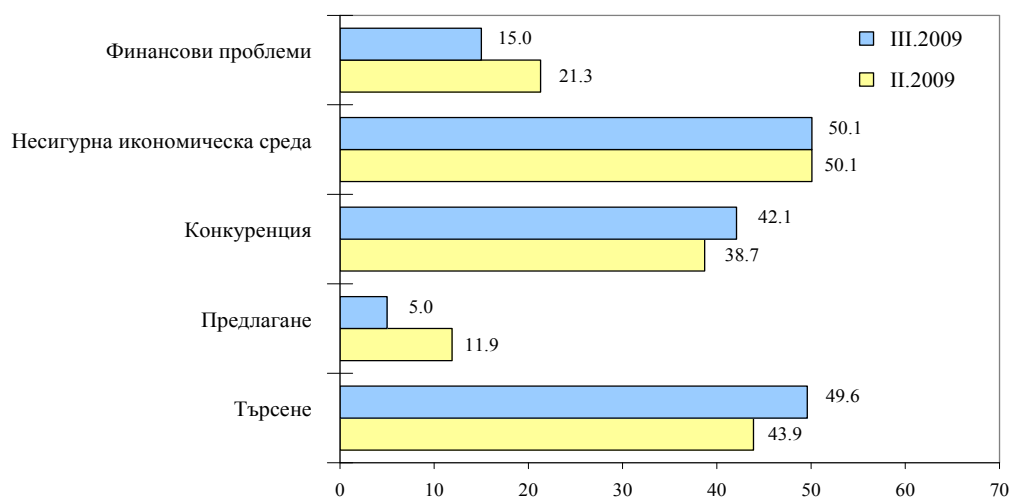
Обем на продажбите в търговията на дребно през последните три месеца

Очаквания за поръчките към доставчиците през следващите три месеца в търговията на дребно

Фактори, ограничавщи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно - % от предприятията

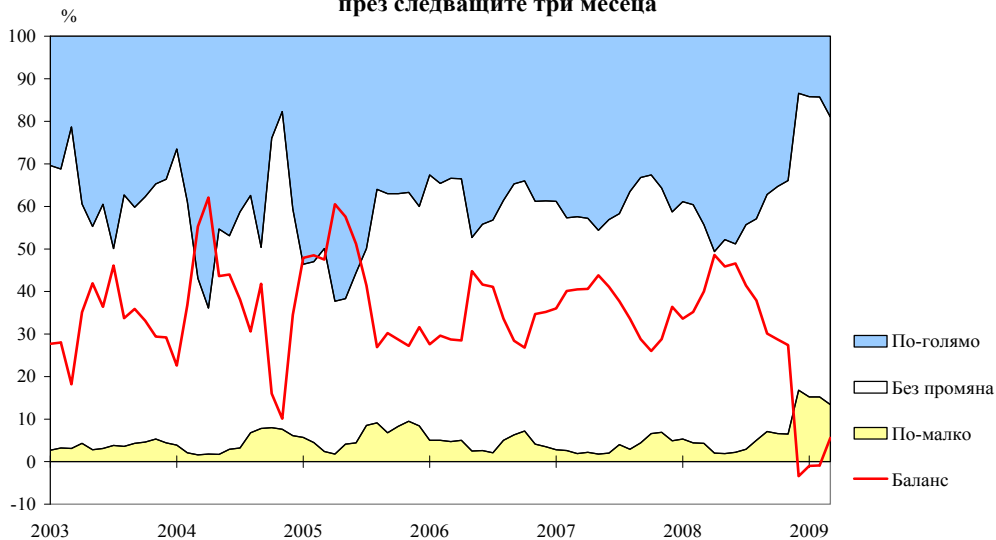

УСЛУГИ

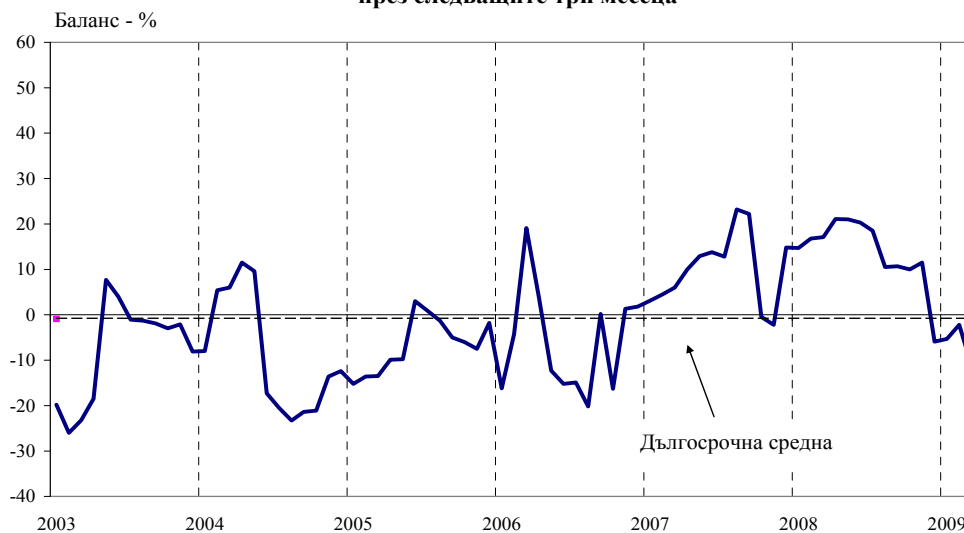
Бизнес климат в сектора на услугите

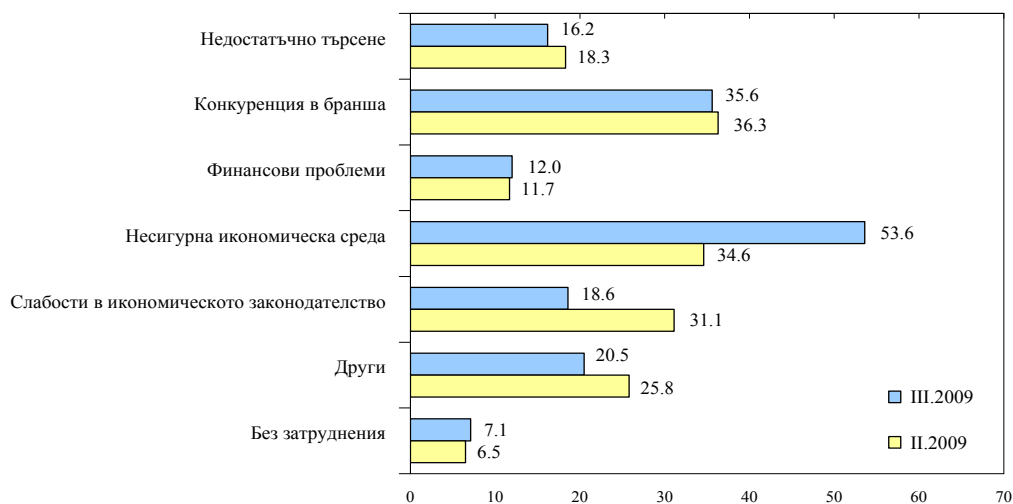
Очаквания за търсенето на услуги през следващите три месеца

Очаквания за заетите в сектора на услугите през следващите три месеца

**Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите
(Относителен дял от предприятията - %)**

¹ От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

² Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: “увеличение”, “без промяна”, “намаление” или “над нормално”, “нормално”, “под нормално”. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят ”бизнес климат”** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

³ Общият показател на бизнес климата е претеглена средна аритметична на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

⁴ Без търговия.

⁵ От май 2002 година.